

УДК 378.011.3-057.87:793.3]:316.7

DOI <https://doi.org/10.12958/3083-6514-2026-3-174-181>

Синєок Віра Андріївна,

заслужена артистка України, завідувач кафедри хореографії
Київського столичного університету імені Бориса Грінченка,
м. Київ, Україна.

v.synieok@kubg.edu.ua

<https://orcid.org/0000-0003-0623-1718>

Калієвський Костянтин Васильович,

доктор філософії, доцент кафедри хореографії
Київського столичного університету імені Бориса Грінченка,
м. Київ, Україна.

k.kaliievskyi@kubg.edu.ua

<https://orcid.org/0000-0003-4202-4222>

НАЦІОНАЛЬНО-КУЛЬТУРНИЙ ВИМІР ТВОРЧО-ПОСТАНОВОЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ-ХОРЕОГРАФІВ

Постановка проблеми. В умовах повномасштабної збройної агресії проти України питання збереження та цілеспрямованого формування національно-культурної ідентичності молоді набуває особової гостроти, а мистецька освіта постає одним із дієвих інструментів цього процесу. Традиційно формування національно-культурної ідентичності майбутніх хореографів пов'язують передусім із засвоєнням українського народно-сценічного танцю, регіональних танцювальних традицій та фольклорної спадщини. Водночас реальна практика підготовки фахівців часто виходить за межі суто фольклорного матеріалу: студенти створюють авторські мистецькі проекти, сюжетною основою яких можуть бути й загальновідомі, зокрема запозичені з масової анімаційної культури, образи. Постає педагогічно-значуща проблема: чи здатна творчо-постановочна діяльність, змістовою канвою якої є не українська фольклорна образність, а універсальний, глобалізований казковий матеріал, слугувати ресурсом формування національно-культурної ідентичності майбутнього фахівця, а якщо так – за рахунок яких механізмів це відбувається.

Аналіз актуальних досліджень. Теоретико-методичні основи формування національно-культурної ідентичності студентів висвітлено у фундаментальній праці Т. Потапчук, яка виокремила когнітивний, емоційно-ціннісний та діяльнісний компоненти цього процесу (Потапчук, 2015). Сутність і структуру національно-культурної ідентичності особистості в умовах глобалізаційних викликів та повномасштабної війни проаналізовано В. Желановою та О. Матвієнко, які наголошують, що потреба у збереженні автентичності зростає саме в умовах активного зовнішнього культурного тиску (Желанова & Матвієнко, 2022). Узагальнюваний огляд поглядів сучасних українських учених-педагогів (І. Бега, К. Журби, О. Доукіної, О. Шевченко, І. Газіної, А. Литвиненко та ін.) на феномен «національно-культурна ідентичність» здійснено Л. Канішевською (Канішевська, 2020); зокрема, важливим для цієї статті є наведене нею визначення І. Газіної, яка розглядає національно-культурну ідентичність студентів як найелементарніші прояви усвідомлення себе представниками свого народу саме в реальній діяльності студентської молоді, а не лише в засвоєних знаннях. Історичний аспект і сучасні виклики формування національно-культурної ідентичності в умовах війни, зокрема вплив глобалізації та

явище громадянського спротиву культурній асиміляції, розкрито О. Яценко (Яценко, 2024), яка також узагальнює виокремлені К. Журбою чинники національно-патріотичного виховання – ідеологічний, ціннісний, історичний, релігійний та естетико-ціннісний. Значення народного хореографічного мистецтва як засобу пізнання традицій та патріотичне виховання молоді розглянуто Ю. Кархут та О. Кузик (Кархут & Кузик, 2020), а паралельний доказ формування національно-культурної ідентичності засобами суміжного виконавського мистецтва – хорового співу – наведено Т. Гордєєвою, яка обґрунтовує українську хорову музику як самостійний чинник національно-культурної ідентичності (Гордєєва, 2026). Питання організації колективного творчо-постановочного процесу, зокрема співпраці балетмейстера, композитора, художника та актора як основи успішної постановки, розкрито в дослідженні М. Бевза (Бевз, 2017) творчої спадщини Ж. Ж. Новерра. Теоретичні засади професійної підготовки майбутніх хореографів у системі університетської освіти, зокрема принципи міждисциплінарної взаємодії та кореляції навчальної й концертно-виконавської діяльності, обґрунтовано В. Федорчук, К. Лук'яненко та А. Єліною (Федорчук та ін., 2025); роль музики та концертмейстера хореографічного класу у професійному розвитку студентів-хореографів розкрито Т. Боровик, В. Федорчук, К. Віновим (Боровик та ін., 2025) та А. Вороною (Ворона, 2025) на прикладі Факультету музичного мистецтва і хореографії Київського столичного університету імені Бориса Грінченка. Водночас поза увагою дослідників залишається питання про те, які механізми формування національно-культурної ідентичності діють у ситуаціях, коли змістова, сюжетна основа творчого проєкту не є фольклорною, що й зумовлює актуальність цієї статті.

Мета статті. Метою статті є обґрунтування механізмів формування національно-культурної ідентичності студентів-хореографів у процесі підготовки та реалізації дитячих танцювальних казок у межах освітньої компоненти «Методика роботи з хореографічним колективом», зокрема в умовах, коли сюжетно-образна основа постановки не спирається на український фольклорний матеріал.

Методологія і методи дослідження. Для досягнення мети використано методи аналізу й узагальнення нормативно-методичної документації, контент-аналізу сценарних і постановочних матеріалів двох творчих проєктів, а також синтез практичного педагогічного досвіду автора як керівника творчо-постановочного процесу зазначених постановок.

Виклад основного матеріалу. Освітня компонента «Методика роботи з хореографічним колективом» є обов'язковою дисципліною професійної підготовки здобувачів спеціальності 024 Хореографія Факультету музичного мистецтва і хореографії Київського столичного університету імені Бориса Грінченка. Серед результатів навчання дисципліни – розуміння хореографії як засобу ствердження національної самосвідомості та ідентичності, усвідомлення ролі культури і мистецтва в розвитку суспільних взаємовідносин, а також здатність синтезувати художню інформацію для створення хореографічної композиції та здійснювати репетиційну діяльність, творчо співпрацювати з учасниками навчального процесу. Це узгоджується із принципами міждисциплінарної взаємодії та кореляції навчальної та і концертно-виконавської діяльності, які В. Федорчук, К. Лук'яненко та А. Єліна визначають як основу ефективної професійної підготовки майбутніх хореографів в університеті (Федорчук та ін., 2025). Практична складова дисципліни структурована у два змістові модулі творчо-постановочного процесу: «Підготовчий етап» (розроблення лібрето, сценарно-композиційного плану, добір хореографічної лексики) та «Основний етап» (постановка номерів, репетиційна робота, публічний показ), а критерії оцінювання прямо враховують міру авторської участі студента у створенні лібрето, сценарію та хореографічної вистави, а не лише якість виконання.

У межах цієї методологічної моделі студентами 3 курсу було створено й публічно представлено дві дитячі танцювальні казки. Перша – «Одного разу в казці» (прем'єра 02.06.2025) – реалізовано в межах соціального проєкту «З Києвом і для Києва», приуроченого до Дня захисту

дітей. Друга – «Хто вимкнув реальність?» (прем'єра 05.06.2026, актовa зала університету, близько 350 глядачів) – також підготовлена в межах того самого соціального проєкту. Слід зазначити: сюжетно-образна основа двох постановок побудована не на українському фольклорному матеріалі, а на популярних анімаційних образах світової масової культури – героях франшиз про Мінйонів, Кунг-фу Панду, Хоробру Меріду та Малефісенту (перша казка), Зоотрополіс, Корпорацію монстрів та «Думки на виворіт» (друга казка). Обидві історії об'єднує спільна виховна мораль – цінність родини, взаємо підтримки та відповідальності. Саме тому в цій статті національно-культурна ідентичність студентів-хореографів розглядається не крізь призму фольклорного змісту вистав, а крізь двох взаємо доповнюваних механізмів: процесуальний (пов'язаний з авторською творчою й громадською діяльністю студента) і колективно-педагогічний (пов'язаний із самою методикою організації творчо-постановочного процесу).

Перший механізм – ідентичність через процес. Діяльнісний компонент національно-культурної ідентичності, за Т. Потапчук, передбачає не пасивне засвоєння культурного змісту, а активну, суб'єктну участь особистості у соціально й культурно значущій діяльності (Потапчук, 2015). У випадку обох казок студенти виступили не виконавцями чужого задуму, а повноцінними авторами: самостійно писали сценарій українською мовою, розробляли лібрето, добирали хореографічну лексику, музичний супровід, костюми та декорації (це підтверджує розподіл ролей у творчому проєкті «Одного разу в казці», де окремо зазначено учасників, відповідальних за сценарій, хореографію, музику, декор, костюми та грим). Авторська позиція студента як творця мистецького проєкту – незалежна від того, які образи покладені в основу сюжету, – є актом професійного самоствердження майбутнього фахівця, який діє в українському мовному, освітньому й культурному просторі. Додатковим виміром цього механізму є громадська складова: обидві постановки реалізовано в межах соціального проєкту «З Києвом і для Києва», тобто як безоплатний внесок студентів у культурне життя міста в умовах війни, адресований дітям і родинам Києва. За спостереженням О. Яценко, саме в умовах повномасштабної війни в українців загострюється потреба повертатися й заглиблюватися у власні культурні надбання, що постає своєрідним громадянським спротивом культурній асиміляції; творча волонтерська праця студентів на користь київської громади є проявом цього механізму – лише спрямованим не на фольклорний матеріал, а на добровільну культурно-мистецьку діяльність як таку (Яценко, 2024). Це узгоджується і з наведеним Л. Канішевською (Канішевська, 2020) визначенням І. Газіної, яка розглядає національно-культурну ідентичність студентів саме як найелементарніші прояви усвідомлення себе представниками свого народу в реальній діяльності студентської молоді.

Другий механізм – ідентичність через колективну творчу діяльність і педагогічну методику. Створення дитячої танцювальної казки в межах дисципліни є не індивідуальним, а виразно колективним видом діяльності: у постановці «Одного разу в казці» було задіяно 25 студентів академічної групи, розподілених за функціональними напрямками (сценарій, хореографія, музичний супровід, декорації, костюми та грим, дикторський текст, акторський склад). Побудова цього процесу за чіткою методичною логікою – від «Підготовчого етапу» (обґрунтування задуму, створення лібрето) до «Основного етапу» (постановочний і репетиційний процес, публічний показ) – є практичною реалізацією здатністю здійснювати репетиційну діяльність, творчо співпрацювати з учасниками творчого процесу та застосовувати сучасні методики організації освітнього процесу. Творча синергія викладача-хореографа зі студентами доповнюється й участю концертмейстера: А. Ворона обґрунтовує, що плідна співпраця концертмейстера хореографічного класу з викладачем і студентами – розуміння стилю викладання, узгодження освітніх завдань, музична адаптація навчально-творчого проєкту – є самостійним чинником успішності творчо-постановочного процесу (Ворона, 2025), а Т. Боровик, В. Федорчук та К. Вінової додають, що музичний супровід формує у майбутніх хореографів метро-

ритмічні відчуття, інтерпретаційні здібності та індивідуальний виконавський стиль (Боровик та ін., 2025). У цій структурованій колективній роботі під керівництвом викладача студент засвоює не лише фахові вміння постановника, а й модель професійної поведінки керівника хореографічного колективу – модель, яка в українській хореографічній педагогіці історично формувалася й транслюється від покоління до покоління викладачів і практиків. Історико-теоретичним підґрунтям для розуміння цінності такої структурованої співпраці є класична концепція «діяльнісного балету» Ж.Ж. Новерра, викладена в дослідженні М. Бевза (Бевз, 2017): ще у XVIII столітті хореограф-реформатор наголошував, що злагоджена взаємодія балетмейстера, композитора, художника і виконавця є невід’ємною умовою успіху постановки, а неперервна фахова освіта хореографа – його професійним обов’язком. Це узгоджується з принципом наступності у формуванні ідентичності, який виокремлюють українські дослідники (Канішевська, 2020) як забезпечення передачі з покоління в покоління досвіду засвоєння цінностей, що є базисом виховання і розвитку особистості: у розглянутих проєктах ця наступність реалізується в передачі студентам від викладача – керівника кафедри – моделі організації творчого процесу. Належність до цієї професійно-педагогічної традиції, що диктує способи організації творчого процесу, розподілу відповідальності, взаємодії з дитячою глядацькою аудиторією, є самостійним, окремим від фольклорного змісту вектором національно-культурної ідентичності – ідентичності фахівця як носія й продовжувача української школи хореографічної педагогіки.

Водночас варто зауважити методичне обмеження розглянутого досвіду: за відсутності фольклорного компонента поза увагою залишається когнітивний складник національно-культурної ідентичності – знання про регіональні танцювальні традиції, генезу й культурно-історичний контекст української хореографічної спадщини, – значення якого для патріотичного виховання молоді підкреслює Ю. Кархут та О. Кузик (Кархут & Кузик, 2020). Це вказує на доцільність методичного вдосконалення подібних творчих проєктів: включення бодай окремих епізодів, лексичних елементів або музичних цитат українського народного танцю до сюжетно універсальних постановок могло б поєднати процесуальний і колективно-педагогічний механізм з когнітивним і емоційно-ціннісним компонентами національно-культурної ідентичності, увірадививши її фольклорний вимір.

Окремої уваги заслуговує аудіовізуальний вимір розглянутого досвіду: обидві постановки були відзняті на відео й оприлюднені на YouTube-каналі та офіційному сайті факультету, тобто творчо-постановочний процес природно продовжувався в цифровому просторі. Це узгоджується зі спостереженням Д. Демехіна про діалогізм хореографічного та аудіовізуального мистецтва: екранна фіксація хореографічного твору не просто документує виставу, а є самостійною формою її побутування й поширення (Демехін, 2024). У широкому контексті цифрової трансформації мистецької освіти В. Лимаренко обґрунтовує значення відео контенту для формування професійного образу викладача й закладу освіти, а в іншій праці науковець наголошує на важливості виваженої інтеграції цифрових інструментів у мистецьку підготовку студентів без витіснення живого педагогічного контакту (Лимаренко, 2025a; Лимаренко, 2025b). Відтак відео документація студентських творчо-постановочних проєктів може розглядатися як перспективний, поки що методично не осмислений, додатковий канал процесуального механізму формування ідентичності – такий, що поширює авторську творчу практику студентів за межі аудиторії та робить її частиною публічного цифрового простору університету.

Висновки. Досвід створення двох дитячих танцювальних казок студентами спеціальності 024 Хореографія в межах дисципліни «Методика роботи з хореографічним колективом» засвідчує, що формування національно-культурної ідентичності майбутніх хореографів не вичерпується засвоєнням фольклорного матеріалу. Навіть у постановках, побудованих на запозичений, глобалізованій казковій образності, ідентичність формується через два взаємопов’язані механізми: процесуальний, що реалізується через авторську творчу діяльність студента укра-

їнською мовою та його громадянську участь у соціально значущих проєктах на користь української громади в умовах війни, і колективно-педагогічний, що реалізується через засвоєння структурованої методики організації творчо-постановочного процесу та належність до професійно-педагогічної традиції української хореографічної школи.

Перспективу подальших досліджень убачаємо в розробленні методики цілеспрямованого інтегрування елементів української хореографічної спадщини до сюжетно-універсальних дитячих постановок з метою поєднання виявлених механізмів із когнітивним і емоційно-ціннісним компонентами національно-культурної ідентичності.

Список використаної літератури

1. Бевз М. Теорія діяльнісного балету Жана-Жоржа Новерра в контексті його творчої спадщини. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв*. 2017. № 1. С. 151–156.
2. Боровик Т., Федорчук В., Вінової К. Професійний розвиток майбутніх хореографів засобами музики в умовах університетської освіти. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2025. Вип. 89, Т. 1. С. 126–133. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/89-1-17>
3. Ворона А. Наукові засади фахової діяльності концертмейстера у хореографічному класі університету. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2025. Вип. 85, Т. 1. С. 256–262. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/85-1-39>
4. Гордєєва Т. Українська хорова музика як чинник національної культурної ідентичності. *Слобожанські мистецькі студії*. 2026. № 2. С. 48–52. DOI: <https://doi.org/10.32782/art/2026.2.8>
5. Демєхін Д. Феномен екранного танцю в контексті діалогізму хореографічного та аудіовізуального мистецтва. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв*. 2024. № 3. С. 71–76. DOI: <https://doi.org/10.32461/2226-3209.3.2024.313273>
6. Желанова В., Матвієнко О. Національно-культурна ідентичність особистості: сутність і структура. *Інноваційна педагогіка*. 2022. Вип. 49, Т. 1. С. 17–20. DOI: <https://doi.org/10.32843/2663-6085/2022/49.1.3>
7. Канішевська Л. Феномен «національно-культурна ідентичність» як проблема сучасного вітчизняного педагогічного дискурсу. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2020. Вип. 34, Т. 3. С. 204–210. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/34-3-32>
8. Кархут Ю., Кузик О. Народне хореографічне мистецтво як засіб пізнання та збереження традицій народу, патріотичного виховання молодого покоління. *Молодий вчений*. 2020. № 11(87). С. 344–350. DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2020-11-87-74>
9. Лимаренко В. Нейромережі у сучасній музичній освіті: виклики та перспективи. *Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи*. 2025. Вип. 103. С. 69–75. DOI: <https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series5.2025.103.13>
10. Лимаренко В. Формування цифрового відеобренду викладача закладу вищої освіти: технічні аспекти. *Неперервна професійна освіта: теорія і практика*. 2025. Вип. 83, № 2. С. 91–104. DOI: <https://doi.org/10.28925/1609-8595.2025.2.8>
11. Потапчук Т. Теоретико-методичні основи формування національно-культурної ідентичності студентів вищих педагогічних навчальних закладів : дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.01. Рівне, 2015. 467 с.
12. Федорчук В., Лук'яненко К., Єліна А. Теоретичні основи професійної підготовки майбутніх хореографів в університеті. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2025. Вип. 90, Т. 2. С. 319–325. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/90-2-46>
13. «Хто вимкнув реальність?» – прем'єра дитячої танцювальної казки. Кафедра хореографії ФММХ Київського столичного університету імені Бориса Грінченка. URL: <https://fmmh>.

kubg.edu.ua/struktura/kafedry-fakultetu/kafedra-khoreohrafi/podii/5470-khto-vymknuv-realnist-premiera-dytiachoi-tantsiuvalnoi-kazky.html (дата звернення: 29.07.2026).

14. Яценко О. Проблеми ідентичності під час національно-патріотичного виховання: історичний аспект та сучасні виклики. *Humanitarian Studios: Pedagogy, Psychology, Philosophy*. 2024. Vol. 15(2). С. 197–202. DOI: [https://doi.org/10.31548/hspedagog15\(2\).2024.197-202](https://doi.org/10.31548/hspedagog15(2).2024.197-202)

References

1. Bevz, M. (2017). Teoriia diialnisnogo baletu Zhana-Zhorzha Noverra v konteksti yoho tvorchoi spadshchyny [Jean-Georges Noverre's theory of "ballet d'action" in the context of his creative legacy]. *Visnyk Natsionalnoi akademii kerivnykh kadrov kultury i mystetstv – Bulletin of the National Academy of Managers of Culture and Arts*, (1), 151–156 [in Ukrainian].

2. Borovyk, T., Fedorchuk, V., & Vinovoi, K. (2025). Profesiyni rozvytok maibutnikh khoreohrafov zasobamy muzyky v umovakh universytetskoi osvity [Professional development of future choreographers through music within the university education system]. *Aktualni pytannia humanitarnykh nauk – Current issues of humanities*, 89(1), 126–133. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/89-1-17> [in Ukrainian].

3. Vorona, A. (2025). Naukovi zasady fakhovoi diialnosti kontsertmeistera u khoreorafichnomu klasi universytetu [Scientific Foundations of the Accompanist's Professional Activity in a University Choreography Class]. *Aktualni pytannia humanitarnykh nauk – Current issues of humanities*, 85(1), 256–262. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/85-1-39> [in Ukrainian].

4. Hordieieva, T. (2026). Ukrainska khorova muzyka yak chynnyk natsionalnoi kulturnoi identychnosti [Ukrainian Choral Music as a Factor of National Cultural Identity]. *Slobozhanski mystetski studii – Sloboda Art Studies*, (2), 48–52. DOI: <https://doi.org/10.32782/art/2026.2.8> [in Ukrainian].

5. Diemiekhin, D. (2024). Fenomen ekrannoho tantsiu v konteksti dialogizmu khoreorafichnogo ta audiovizualnogo mystetstva [The phenomenon of screen dance in the context of the dialogism between choreographic and audiovisual art]. *Visnyk Natsionalnoi akademii kerivnykh kadrov kultury i mystetstv – National Academy of Managerial Staff of Culture and Arts Herald*, (3), 71–76. DOI: <https://doi.org/10.32461/2226-3209.3.2024.313273> [in Ukrainian].

6. Zhelanova, V., & Matviienko, O. (2022). Natsionalno-kulturna identychnist osobystosti: sutnist i struktura [National-cultural identity of the individual: essence and structure]. *Innovatsiina pedahohika – Innovative pedagogy*, 1(49), 17–20. DOI: <https://doi.org/10.32843/2663-6085/2022/49.1.3> [in Ukrainian].

7. Kanishevska, L. (2020). Fenomen «natsionalno-kulturna identychnist» yak problema suchasnoho vitchyznianoho pedahohichnogo dyskursu [The phenomenon of «national-cultural identity» as an issue in contemporary domestic pedagogical discourse]. *Aktualni pytannia humanitarnykh nauk – Current issues of humanities*, 34(3), 204–210. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/34-3-32> [in Ukrainian].

8. Karkhut, Yu., & Kuzyk, O. (2020). Narodne khoreorafichne mystetstvo yak zasib piznannia ta zberezhennia tradytsii narodu, patriotychnoho vykhovannia molodoho pokolinnia [Folk choreographic art as a means of understanding and preserving the people's traditions and fostering patriotism in the younger generation]. *Molodyi vchenyi – Young scientist*, 11(87), 344–350. DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2020-11-87-74> [in Ukrainian].

9. Lymarenko, V. (2025a). Neiromerezhi u suchasnii muzychnii osviti: vyklyky ta perspektyvy [Neural Networks in Modern Music Education: Challenges and Prospects]. *Naukovyi chasopys Ukrainskoho derzhavnogo universytetu imeni Mykhaila Drahomanova. Serii 5. Pedahohichni nauky: realii ta perspektyvy – Naukovyi Chasopys Dragomanov Ukrainian State University. Series 5. Pedagogical sciences: reality and perspectives*, (103), 69–75. DOI: <https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series5.2025.103.13> [in Ukrainian].

10. Lymarenko, V. (2025b). Formuvannia tsyfrovoho videobrendu vykladacha zakladu vyshchoi osvity: tekhnichni aspekty [Developing a Higher Education Instructor's Digital Video Brand: Technical Aspects]. *Neperervna profesiina osvita: teoriia i praktyka – Continuing Professional Education: Theory and Practice*, 83(2), 91–104. DOI: <https://doi.org/10.28925/1609-8595.2025.2.8> [in Ukrainian].
11. Potapchuk, T. (2015). Teoretyko-metodychni osnovy formuvannia natsionalno-kulturnoi identychnosti studentiv vyshchych pedahohichnykh navchalnykh zakladiv [Theoretical and Methodological Foundations of Forming the National-Cultural Identity of Students at Higher Pedagogical Educational Institutions]. *Doctor's thesis*. Rivne [in Ukrainian].
12. Fedorchuk, V., Lukianenko, K., & Yelina, A. (2025). Teoretychni osnovy profesiinoi pidhotovky maibutnikh khoreohrafov v universyteti [Theoretical Foundations of the Professional Training of Future Choreographers at the University]. *Aktualni pytannia humanitarnykh nauk – Current issues of humanities*, 90(2), 319–325. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/90-2-46> [in Ukrainian].
13. «Khto vymкнуv realnist?» [«Who turned off reality?»] – premiera dytiachoi tantsiuvalnoi kazky. Kafedra khoreohrafi FMMKh Kyivskoho stolychnoho universytetu imeni Borysa Hrinchenka. Retrieved from <https://fmmh.kubg.edu.ua/struktura/kafedry-fakultetu/kafedra-khoreohrafi/podii/5470-khto-vymкнуv-realnist-premiera-dytiachoi-tantsiuvalnoi-kazky.html> (Last accessed: 29.07.2026).
14. Yatsenko, O. (2024). Problemy identychnosti pidchas natsionalno-patriotychnoho vykhovannia: istorychnyi aspekt ta suchasni vyklyky [Identity Problems in National-Patriotic Education: Historical Aspect and Modern Challenges]. *Humanitarian Studios: Pedagogics, Psychology, Philosophy*, 15(2), 197–202. DOI: [https://doi.org/10.31548/hspedagog15\(2\).2024.197-202](https://doi.org/10.31548/hspedagog15(2).2024.197-202) [in Ukrainian].

Синюк В. А., Калієвський К. В. Національно-культурний вимір творчо-постановочної діяльності студентів-хореографів

У статті обґрунтовано механізми формування національно-культурної ідентичності студентів-хореографів у процесі творчо-постановочної діяльності в межах дисципліни «Методика роботи з хореографічним колективом» (спеціальність 024 Хореографія). Актуальність зумовлена тим, що в реальній практиці підготовки фахівців творчі проєкти студентів дедалі частіше спираються не на український фольклорний матеріал, а на запозичену, глобалізовану образність, що ставить під сумнів традиційне уявлення про фольклор як єдиний ресурс національно-культурної ідентичності майбутнього хореографа. Матеріалом слугував досвід створення двох дитячих танцювальних казок – «Одного разу в казці» (2025) та «Хто вимкнув реальність?» (2026), реалізованих у межах соціального проєкту «З Києвом і для Києва». Використано методи аналізу нормативно-методичної документації, контент-аналізу постановочних матеріалів та узагальнення практичного педагогічного досвіду автора як керівника творчо-постановочного процесу. Оскільки сюжетно-образна основа обох постановок побудована на запозичених анімаційних образах, а не на українському фольклорі, у статті обґрунтовано два альтернативні щодо фольклорного змісту механізми: процесуальний, пов'язаний з авторською творчою діяльністю студента українською мовою, створенням лібрето й сценарію та громадянською участю в соціально значущих культурних проєктах в умовах війни, і колективно-педагогічний, пов'язаний із засвоєнням структурованої дворівневої методики організації творчо-постановочного процесу, творчою співпрацею з концертмейстером та належністю до професійно-педагогічної традиції української хореографічної школи. Окремо розглянуто аудіовізуальний вимір процесу – відеофіксацію постановок як продовження творчо-постановочної діяльності в цифровому просторі. Визначено методичне обмеження досвіду (відсутність когнітивного складника ідентичності) і перспективу інтегрування елементів української хореографічної спадщини до сюжетно-універсальних дитячих постановок.

Ключові слова: національно-культурна ідентичність, студенти-хореографи, творчо-постановочний процес, дитяча танцювальна казка, професійна ідентичність, соціальний проєкт.

Synieok V. A., Kaliievskyi K. V. The national-cultural dimension of creative-staging activity of choreography students

The article substantiates the mechanisms of forming the national-cultural identity of choreography students in creative-staging activity within the course “Methods of Working with a Choreographic Ensemble” (specialty 024 Choreography). The relevance of the study stems from the fact that, in actual training practice, students’ creative projects increasingly rely not on Ukrainian folk material but on borrowed, globalised imagery, which challenges the traditional view of folklore as the sole resource for a future choreographer’s national-cultural identity. The material comprised the experience of creating two children’s dance fairy tales – “Once Upon a Time” (2025) and “Who Switched Off Reality?” (2026) – implemented within the social project “With Kyiv and for Kyiv”. Methods of analyzing normative and methodical documentation, content analysis of staging materials, and generalization of the author’s practical pedagogical experience as the leader of the creative-staging process were used. Since the plot and imagery of both productions are built on borrowed animated characters rather than on Ukrainian folklore, the article substantiates two mechanisms independent of folk content: a procedural one, linked to the student’s authorial creative activity in the Ukrainian language, the writing of the libretto and script, and civic participation in socially meaningful cultural projects during wartime, and a collective-pedagogical one, linked to mastering a structured two-stage methodology of organizing the creative-staging process, creative cooperation with the concertmaster, and belonging to the professional-pedagogical tradition of the Ukrainian choreographic school. The audiovisual dimension of the process – video documentation of the productions as a continuation of creative-staging activity in the digital space – is considered separately. A methodological limitation of the experience (the absence of the cognitive component of identity) and a prospect for integrating elements of Ukrainian choreographic heritage into plot-universal children’s productions are identified.

Key words: national-cultural identity, choreography students, creative-staging process, children’s dance fairy tale, professional identity, social project.

Стаття поширюється на умовах
ліцензії відкритого
доступу CC BY 4.0

Дата першого надходження статті до видання: 29.07.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 13.08.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 30.09.2026